



LibreOffice
The Document Foundation

Začíname s programom LibreOffice 4.2

Úvod

Autorské práva

Tento dokument je duševným vlastníctvom dokumentačného tímu LibreOffice Copyright © 2012 – 2014. Zoznam prispievateľov a prekladateľov je uvedený nižšie. Dokument je možné šíriť alebo upravovať v zmysle podmienok licencie GNU General Public License (<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>), verzia 3 alebo novšia, alebo v zmysle podmienok Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), verzia 4.0 alebo novšia.

Všetky ochranné známky uvedené v tejto príručke patria ich vlastníkom.

Prispievatelia

Jean Hollis Weber

Peter Schofield

Spätná väzba

Pripomienky k obsahu posielajte do slovenskej mailovej diskusie používateľov LibreOffice users@sk.libreoffice.org.

Upozornenie: Všetko, čo pošlete do mailovej diskusie, vrátane e-mailovej adresy a akýchkoľvek iných osobných informácií, ktoré sú uvedené v správe, je verejne archivované a nemôže byť dodatočne odstránené.

Dátum vydania a verzia programu, pre ktorú je kniha určená

Anglický originál bol vydaný 13. júna 2014. Kniha je určená pre LibreOffice 4.2.

Slovenský preklad

Slovenský preklad bol zverejnený 27. júla 2014.

Preklad textu: Peter Mráz a Miloš Šrámek

Kontrola prekladu: Miroslav Fikar

Snímky obrazovky a grafika: Roman Toman

Text bol preložený pomocou CAT nástroja OmegaT – <http://omegat.org>. O postupe prekladu sa viac dozviete na stránke <https://code.google.com/p/sk-libreoffice-guides/>.

Obsah

Autorské práva.....	2
Prispievatelia.....	2
Spätná väzba.....	2
Dátum vydania a verzia programu, pre ktorú je kniha určená.....	2
Pre koho je táto kniha určená?.....	4
O čom je táto kniha?.....	4
Kde možno získať pomoc.....	4
Pomocník.....	4
Voľne dostupná podpora na internete.....	4
Platená podpora a školenia.....	5
Vaša verzia môže byť iná.....	5
Ilustrácie.....	5
Ikony.....	5
Používanie LibreOffice na systémoch Mac.....	6
Ako sa jednotlivé prvky nazývajú?.....	6
Kto túto knihu napísal?.....	7
Podakovanie.....	7
Často kladené otázky.....	8

Pre koho je táto kniha určená?

Knihu Začínáme s programom LibreOffice ocení každý, kto sa chce rýchlo zoznámiť s kancelárskym balíkom LibreOffice. Nie je pritom dôležité, či ide o úplného začiatočníka alebo či záujemca už má skúsenosti s iným kancelárskym balíkom.

O čom je táto kniha?

Táto kniha predstavuje hlavné súčasti LibreOffice:

- Writer (program na spracovanie textu)
- Calc (tabuľkový kalkulátor)
- Impress (program na tvorbu prezentácií)
- Draw (nástroj na kreslenie vektorovej grafiky)
- Base (databáza)
- Math (editor rovníc)

Okrem toho v nej nájdeme témy, ktoré sú spoločné pre všetky súčasti, vrátane nastavovania a prispôsobenia, štýlov a šablón, záznamu makier a tlače. Ďalšie detaily možno nájsť v príručkách pre jednotlivé súčasti LibreOffice.

Ako môžem LibreOffice získať?

LibreOffice je voľne dostupný na stránke <http://sk.libreoffice.org/>.

Kde možno získať pomoc

Táto kniha, ostatné príručky pre LibreOffice, zabudovaný Pomocník a podpora používateľov predpokladajú, že používateľ má základné znalosti s prácou na počítači, t. j. že dokáže spúšťať programy a otvárať a ukladať súbory.

Pomocník

LibreOffice obsahuje rozsiahleho Pomocníka, ktorý je určený na pomoc pri jeho používaní. Pomocník je do slovenčiny preložený len čiastočne. LibreOffice však umožňuje nainštalovať Pomocníka v češtine, ktorý je preložený kompletne.

Pomocníka je možné zobraziť stlačením klávesu *F1* alebo zvolením položky **Pomocník > Pomocník LibreOffice** v hlavnej ponuke. Okrem toho je možné aktivovať tipy alebo rozšírené tipy (použijeme **Nástroje > Možnosti > LibreOffice > Všeobecné** v hlavnej ponuke).

Ak sú povolené tipy, po umiestnení kurzora myši nad ikonu sa zobrazí bublinový tip s krátkym popisom jej funkcionality. Podrobnejšie vysvetlenie získame, ak v hlavnej ponuke zvolíme **Pomocník > Čo je to?** a kurzor myši podržíme nad ikonou.

Voľne dostupná podpora na internete

Komunita LibreOffice okrem vývoja softvéru poskytuje aj bezplatnú podporu od dobrovoľníkov. Viac informácií nájdeme v tabuľke 1 a na webovej stránke <http://www.libreoffice.org/get-help/>.

Podpora balíka LibreOffice je dostupná cez internet formou mailových konferencií (<http://sk.libreoffice.org>, v slovenčine) a na stránke Ask LibreOffice (<http://ask.libreoffice.org>, prevažne v angličtine). Na stránke českých a slovenských používateľov LibreOffice a Apache OpenOffice <http://www.openoffice.cz> nájdeme návody a články, ako aj používateľské fórum, kde tiež možno získať pomoc.

Tabuľka 1: Bezplatná podpora pre používateľov LibreOffice

Bezplatná podpora LibreOffice	
Ask LibreOffice	Otázky a odpovede od komunity používateľov LibreOffice http://ask.libreoffice.org/en/questions/
Dokumentácia	Používateľské príručky, návody typu ako niečo urobiť a dokumentácia. http://www.libreoffice.org/get-help/documentation/ https://wiki.documentfoundation.org/Documentation/Publications
Časté otázky	Odpovede na často kladené otázky http://wiki.documentfoundation.org/Faq
Mailové konferencie	Podpora od komunity poskytovaná sieťou skúsených používateľov http://www.libreoffice.org/get-help/mailling-lists/ .
Slovenská a česká podpora	Webová stránka v slovenskom jazyku. http://sk.libreoffice.org/dokumentacia-a-navody Slovenské mailové konferencie http://sk.libreoffice.org/komunita-pouzivate-ov-libreoffice Články o LibreOffice a fórum http://www.openoffice.cz
Nastavenie prístupnosti	Informácie o dostupných možnostiach pre zlepšenie prístupnosti http://www.libreoffice.org/get-help/faq/

Platená podpora a školenia

Ďalšou možnosťou na získanie podpory alebo školení je využitie platených služieb. V Českej republike ich poskytuje spoločnosť Liberix (<http://www.liberix.cz>).

Vaša verzia môže byť iná

Ilustrácie

LibreOffice možno inštalovať a spúšťať v operačných systémoch Windows, Linux a Mac OS X, pričom každý z nich má viacero verzií a používatelia si ich môžu prispôsobiť (písma, farby, témy vzhľadu, správca okien). Ilustrácie v toto návode boli vytvorené v operačnom systéme Windows XP. Preto je možné, že niektoré prvky v ilustráciách nebudú presne také, ako ich vidíme na svojom počítači.

Niektoré dialógové okná môžu byť iné aj vďaka rôznym nastaveniam samotného LibreOffice. Používateľ si totiž môže zvoliť, či chce používať dialógové okná operačného systému (predvolené), alebo okná, ktoré sú súčasťou programu LibreOffice. Ak chceme systémové dialógové okná zameniť za okná LibreOffice:

- 1) V operačných systémoch Linux a Windows v hlavnej ponuke zvolíme **Nástroje > Možnosti > LibreOffice > Všeobecné**, čím sa otvorí okno so všeobecnými nastaveniami.
- 2) V operačnom systéme Mac toto okno otvoríme v hlavnej ponuke zvolením **LibreOffice > Preferences > General**.
- 3) V časti *Dialógové okná Otvoriť/Uložiť* a v časti *Dialógové okná tlač* (len v operačných systémoch Linux a Mac OS X) zaškrtneme možnosť *Použiť dialógové okná LibreOffice*.
- 4) Kliknutím na **OK** uložíme nové nastavenie a okno zatvoríme.

Ikony

Ikony, ktoré naozaj uvidíme vo svojej verzii LibreOffice, sa môžu líšiť od ikon, ktoré sú zobrazené v tejto príručke. Snímky obrazovky boli robené v štandardnej inštalácii LibreOffice, v ktorej bola zvolená sada ikon Galaxy.

Túto sadu môžeme nastaviť podľa nasledujúceho návodu:

- 1) V operačných systémoch Linux a Windows v hlavnej ponuke zvolíme **Nástroje > Možnosti > LibreOffice > Zobrazit'**, čím sa otvorí okno na nastavenie vzhľadu.
- 2) V operačnom systéme Mac toto okno otvoríme v hlavnej ponuke **LibreOffice > Preferences > View**.
- 3) V roletovej ponuke *Používateľské rozhranie > Veľkosť a štýl ikon* vyberieme *Galaxy*.
- 4) Kliknutím na **OK** uložíme nové nastavenie a okno zatvoríme.

Poznámka

V niektorých distribúciách operačného systému Linux, ako napríklad v Ubuntu, je LibreOffice dostupný v úložisku softvéru, odkiaľ je aj nainštalovaný. Sada ikon Galaxy pritom nie je štandardne nainštalovaná. Z tohto úložiska si ju však môžeme nainštalovať.

Používanie LibreOffice na systémoch Mac

Niektoré klávesové skratky a položky ponuky sú v systéme Mac iné ako v systémoch Windows a Linux. V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú najdôležitejšie rozdiely, ktoré sa vzťahujú na informácie v tejto príručke. Podrobnejší zoznam sa nachádza v Pomocníkovi aplikácie.

Windows alebo Linux	Ekvivalent pre Mac	Účinok
Nástroje > Možnosti	LibreOffice > Možnosti	Otvorí nastavenia s možnosťami
<i>Pravé kliknutie</i>	<i>Control+kliknutie a/alebo pravé kliknutie v závislosti na nastavení počítača</i>	Otvorí sa kontextová ponuka
<i>Ctrl (Control)</i>	<i>⌘ (Command)</i>	Používa sa s inými klávesmi
<i>F5</i>	<i>Shift+⌘+F5</i>	Otvorí sa Navigátor
<i>F11</i>	<i>⌘+T</i>	Otvorí sa okno Štýly a formátovanie.

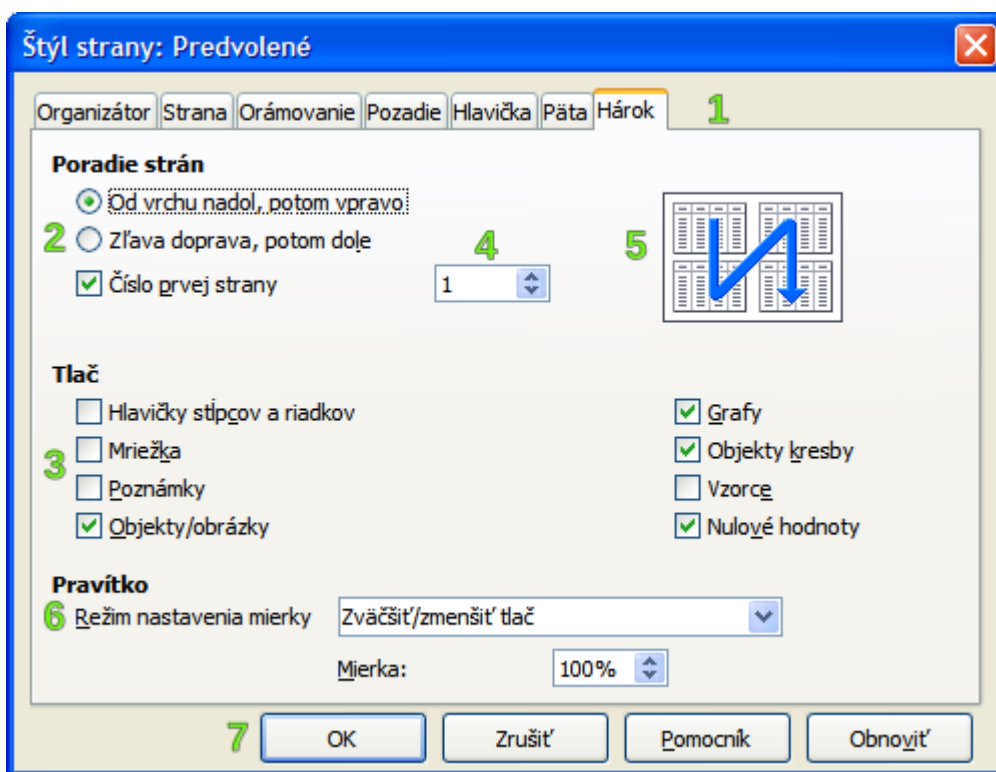
Ako sa jednotlivé prvky nazývajú?

Pojmy používané v LibreOffice na označovanie prvkov *používateľského rozhrania* sú rovnaké ako vo väčšine iných programov.

Dialógové okno je špeciálny typ okna. Jeho účelom je o niečom informovať, vyžiadať si vstup alebo oboje naraz. Okno obsahuje ovládacie prvky, ktoré je možné použiť na vykonanie nejakej akcie. Názvy bežných ovládacích prvkov sú uvedené na obrázku 1:

- 1) Záložky kariet (angl. tabbed page, tab), ktoré slúžia na prepínanie kariet.
- 2) Prepínače (angl. radio buttons), zvolená môže byť vždy len jedna položka.
- 3) Zaškrtvacie pole (angl. checkbox), zvolené môžu byť viaceré položky naraz.
- 4) Číselné pole (angl. spin box). Kliknutím na šípky môžeme číslo zmenšiť alebo zväčšiť, alebo ho môžeme priamo zadať v textovej časti.

- 5) Miniatúra, náhľad.
- 6) Roletový zoznam (angl. drop-down list), v ktorom môžeme vybrať jednu položku.
- 7) Tlačidlá (angl. push buttons).



Obrázok 1: Dialógové okno, v ktorom sú použité bežné ovládacie prvky

Vo väčšine prípadov môžeme počas doby, keď je otvorené dialógové okno, pracovať iba s týmto oknom a so samotným dokumentom nie. V práci s dokumentom je možné pokračovať až potom, keď dialógové okno zatvoríme (zvyčajne kliknutím na **OK** alebo iné tlačidlo, ktoré uloží zmeny a zatvorí okno).

Niektoré dialógové okná je možné ponechať otvorené aj počas práce a možno sa prepínať medzi nimi a dokumentom. Príkladom takéhoto okna je okno *Nájsť a nahradiť*.

Kto túto knihu napísal?

Táto kniha bola napísaná a preložená dobrovoľníkmi z komunity programu LibreOffice. Zisk z predaja jej tlačenej verzie bude použitý na prospech komunity.

Podakovanie

Táto kniha bola napísaná na základe knihy *Začíname s LibreOffice 3.3*. Autori tejto knihy sú:

Jean Hollis Weber	Michele Zarri	Magnus Adielsson
Thomas Astleitner	Richard Barnes	Agnes Belzunce
Chris Bonde	Nicole Cairns	Daniel Carrera
JiHui Choi	Richard Detwiler	Alexander Noël Dunne
Laurent Duperval	Spencer E. Harpe	Regina Henschel
Peter Hillier-Brook	Richard Holt	John Kane
Rachel Kartch	Stefan A. Keel	Jared Kobos
Michael Kotsarinis	Peter Kupfer	Ian Laurenson

Dan Lewis
Andrew Pitonyak
Hazel Russman
Joe Sellman
Alex Thurgood
Linda Worthington

Alan Madden
Carol Roberts
Gary Schnabl
Janet Swisher
Barbara M. Tobias

Michel Piquier
Iain Roberts
Robert Scott
Jim Taylor
Claire Wood

Často kladené otázky

Akú licenciu LibreOffice používa?

LibreOffice je šírený pod licenciou Mozilla Public License (MPL), ktorá je uznaná organizáciou Open Source Initiative (OSI). Znenie licencie MPL je dostupné na stránke <http://www.mozilla.org/MPL/2.0/>

Môžem LibreOffice ďalej distribuovať, rozdávať a šíriť?

Áno

Na koľko počítačov môžem LibreOffice nainštalovať?

Na ľubovoľný počet.

Môžem LibreOffice predávať?

Áno

Môžem LibreOffice používať na komerčné účely a vo svojej firme?

Áno

Je LibreOffice dostupný v mojom jazyku?

LibreOffice bol lokalizovaný do viac ako štyridsiatich jazykov, takže požadovaný jazyk asi je podporovaný. Navyše k dispozícii je viac ako 70 slovníkov na *kontrolu pravopisu a delenie slov* a *synonymických slovníkov* pre jazyky a dialekty, do ktorých nie je lokalizované používateľské rozhranie. Tieto slovníky sú dostupné na stránke LibreOffice na adrese www.libreoffice.org.

Ako je možné, že program LibreOffice je dostupný zdarma?

LibreOffice vyvíjajú a udržujú dobrovoľníci s podporou viacerých firiem.

Vyvíjam softvérovú aplikáciu. Môžem použiť zdrojový kód LibreOffice v mojom programe?

Áno, v rámci podmienok učených licenciou MPL. Znenie licencie MPL je dostupné na stránke: <http://www.mozilla.org/MPL/2.0/>.

Prečo na spustenie LibreOffice potrebujem Javu? Je napísaný v Jave?

LibreOffice nie je napísaný v Jave, je napísaný v jazyku C++. Java je jedným z jazykov, ktorý možno použiť na jeho rozširovanie. Behové prostredie Java (JDK/JRE) je potrebné len kvôli niektorým funkciám. Jednou z nich je napríklad databázový stroj HSQLDB.

Poznámka: Java je dostupná bezplatne. Pokiaľ by ste Javu nechceli používať, väčšina funkcií LibreOffice bude stále bezproblémovo fungovať.

Ako môžem k LibreOffice prispieť?

Pri vývoji a používateľskej podpore LibreOffice možno pomôcť mnohými spôsobmi, pričom programátorské skúsenosti nie sú potrebné. Viac informácií možno nájsť na stránke: <http://www.documentfoundation.org/contribution/>. Ak by ste chceli pomôcť s prekladom pomocníka LibreOffice alebo s prekladom ďalších príručiek LibreOffice, napíšte na adresu milos.sramek@soit.sk.

Môžem pdf súbor tejto knihy ďalej distribuovať, prípadne ju aj tlačiť a predávať?

Áno, pokiaľ sú splnené podmienky aspoň jednej z licencií, ktoré sú uvedené na začiatku tejto knihy. Nepotrebuje na to žiadne špeciálne povolenie. Ako prispievatelia k tejto knihe však od vás požadujeme, aby ste zobrali do úvahy množstvo práce, ktoré bolo na jej písanie a preklad vynaložené, a aby ste sa podelili o časť svojho zisku.